

„A mi Borikánk”

INTERJÚ DR. MIKOS BORBÁLÁVAL A BETHESDA GYERMEKKÓRHÁZ ORVOSIGAZGATÓ FŐORVOSÁVAL

A doktornő községünk egykori lakója, akit egyre többször láthatunk a televízió hírműsoraiban. Minden alkalommal öröm önti el szívünket, amikor feltűnik egy-egy interjú során a képernyőn, mindannyian büszkéek vagyunk rá falunkban, az ő szülőfalujában. „A mi Borikánk” – így nevezte egy alkalommal egyik barátja – akivel tudtommal ma is tartják a kapcsolatot.

Mindenekelőtt szeretnék gratulálni azokhoz az elismerésekhez, kitüntetésekhez amelyeket magas szakmai tudással, lelkiismeretes munkával kiérdemelt. A legutóbbi Dizseri Tamás szeretetszolgálati díjhoz külön gratulálok. A díjat az alapító négy szervezet – a Magyarországi Református Egyház zsinata, a Dunamelléki Református Egyházkerület, a Hold utca református gyülekezet protestáns fóruma és a Bethesda Kórház Alapítvány – vezetőiből álló kuratórium évente egyszer ítéli oda. Az elismerést azok kaphatják meg, akik kiemelkedő szeretetszolgálati munkát végeznek. A hivatalos indoklás szerint Mikos Borbála a gyermekintenzív ellátásban végzett több évtizedes diakóniai szemléletű orvosi munkájáért, a krónikusan lélegeztetett beteg gyermekek otthoni ellátásának szervezéséért, a világ legkülönbözőbb részein katasztrófahelyzetekben, a református és a baptista szeretetszolgálat orvoscsoportjának tagjaként végzett, felekezeten átívelő orvosi munkájáért kapta meg az elismerést. Amit a hivatalos méltatáson felül lehet megfogalmazni, az pedig amellé, hogy ő a magyar gyermekintenzív gyógyászat vezető szakmai tekintélye, a munkatársak és a betegek családjai felé megnyilvánuló szeretetével, karitatív tevé-

kenységével érte el ezt a széleskörű egyházi és társadalmi elismerést.

Az alábbiakban Hírmondónk által feltett kérdéseket és a doktornő válaszait, gondolatait adjuk közre. Többek között kértem, tájékoztasson bennünket, hogyan alakult az élete, pályafutása az általános iskolát követően, és mondjon pár szót magánéletéről.

– Hogyan emlékszik vissza a szülőfalujában gyermekként eltöltött éveire?

– Könnyek között, mély meghatottsággal és vágyakozással. Soha többé nem éltem át azt az egyszerű, tiszta, egymásra figyelő életet és biztonságot, amit kicsi falunkban, Magyarlakon.

– Az általános iskola befejezése után emlékem szerint a kőszegi gimnáziumban folytatta tanulmányait. Az itt eltöltött évek alatt tudatosult Önben, hogy orvosi pályát választ?

– Egy időben régész és balettáncos is szerettem volna lenni. Felső tagozatban jelentkeztem elsősegélynyújtó szakkörbe, és indult a csapatunk országos versenyen, ahol 2. helyezést értünk el. Nyolcadikos koromban kijutottam az első Európai Elsősegélynyújtó Olimpiára. Bizonyára ezeknek az élményeknek is szerepe volt abban, hogy a gyógyítás vágya kerekedett felül bennem. Bár sokkal inkább meghatározó volt drága szüleim példaértékű élete, ami természe-

tessé tette nekünk, gyermekeik számára az egymásra figyelést és a törődést. Akkor úgy éltük a csendes mindennapokat, hogy már kisiskolás korunkban boltba menet bekopogtattunk az idős szomszédok, útba eső egyedül élő néni, bácsik ajtaján, hozunk-e nekik valamit a boltból, vagy a tejcsarnokból. Milike néni, a védőnő örök példakép az életben. Nagy kitüntetés volt, amikor a kis piros biciklimmel én is mehettem vele a szomszéd falvakba meglátogatni a kisbabákat. Ma is elevenen él előttem, amikor Édesapám betegen feküdt a kórházi ágyon, és én ott álltam mellette tehetetlenül nézve a szenvedését... annyira szerettem volna segíteni Neki! A végső elhatározás ekkor született meg bennem.

– Hogyan emlékszik az egyetemi éveire?

– Az elszakadás nagyon fájdalmas volt a biztonságos családi életből, szüleimtől, testvéreimtől és a kis falunktól. Ha Erzsike, a testvérem nem lett volna a közelemben Debrecenben, talán ott is hagytam volna az egyetemet. Az első két év különösképpen azért volt nehéz, mert még nem juthattunk a betegek közelébe sem, csupán „magolós” tantárgyakat tanultunk, mint anatómia, biofizika, biokémia. A harmadév már nagyon tetszett, mert megkezdődtek a klinikai tantárgyak, és bejárhattam a belklinikára, később a pszichiátriára is a betegekhez, gyakorolhattam a vénaszúrást, EKG-készítést, sokat beszélgethettem velük, és meg is vizsgálhattam őket.

A debreceni egyetem – a kőszegi gimnáziumhoz hasonlóan

– nagyon diákcentrikus volt, magas szintű oktatás zajlott. Az oktatók nemcsak a szakmai tudásra, hanem az emberségre, a betegek tiszteletére is tanítottak bennünket. De azért mindig vártam, hogy leteljen a vizsgaidőszak, és vonatozhassak haza Magyarlakra. Olyannyira szerettem otthon tölteni a nyár minden pillanatát, hogy a 6 egyetemi év alatt egyszer sem maradtam Debrecenben megnézni a csodálatos virágkarnevált. Később azonban évtizedeken át visszajártam oktatni, ez nagy megtiszteltetés és öröm volt számomra.

– Az egyetemi évek után orvosként hol dolgozott?

– Felvételt nyertem a miskolci Gyermek-egészségügyi Központba központi gyakornokként. Közép-Európa egyik legnevesebb és legmodernebb gyermekgyógyító intézménye volt, amit Velkey László professzor úr álmodott meg, és meg is valósított. Kezdetben a Gyermeksebészeti Osztályon dolgoztam, ahol nagy szeretetben volt részem. A munkatársaim mindenben segítettek, és sok lehetőséget adtak a fejlődésre. Így egy bő év alatt 183 saját műtétet végezhettem. A műtőbe belépni olyan érzés volt, mintha szentélybe toppantam volna: ott is nagy szükség volt az alázatra és a hitre, ott is különös, kicsit talán misztikus légkör vette körül az embert, és ez egy kicsit félelmes, de nagyon felemelő is volt egyszerre.

A szakvizsga megszerzéséhez a többi osztályon is töltöttem gyakorlatokat, eközben kaptam meghívást az intenzív osztály vezetőjétől, Bíró Éva főorvosnőtől. Nagy iskola volt az Ő vezetése, tudása, szigorúsága, és betegek iránti elkötelezettsége. Először gyermekgyógyászatból, majd aneszteziológiából és intenzív terápiából szereztem szakképesítést. 2000-ben vettem át az osztályvezetői feladatokat, és vele együtt egy csodálatos gyógyító közösséget. A Miskolcon töltött 27 év alatt „a végeken” sok küzdelemben, erőfeszítésben, és örömeinkben volt részünk. Számos pályázat segítségével sikerült korszerűsíteni építészeti és műszerezettségben is az osztályt. Munkatársaimmal hazánkban elsőként alkalmaztunk több új gyógyszert és módszert életmentő terápiaként és a műtéti altatásokhoz is. Szerepet vállaltunk a gyermek-aneszteziológiai szakambulancia és a gyermek-sürgősségi betegellátó részleg megszervezésében, és az égéssérült gyermekek ellátásának regionális központjává fejlődöttünk. Elindítottuk a gyermekorvosos

mentőkocsit a Szent Márton Gyermekmentő Alapítvány segítségével, hogy a régió távoli településeire is mihamarabb eljuthasson a sürgős szakellátás a gyermekek számára. Munkánkat a szakma országosan is elismerte, bekerültünk a Gyermek-Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Társaság, a Szakmai Kollégium vezetőségébe, és tőlünk került ki több éven át az Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Társaság észak-kelet magyarországi régiójának elnöke is.

2001-ben a keceli nagy kazaltűz kapcsán életveszélyes égési sérüléseket szenvedett testvérpár életéért vívott küzdelmünk elismeréseként osztályunk Miniszteri Dicséretben részesült. Hazánkban elsőként dolgoztuk ki azoknak a gyermekeknek az otthoni lélegeztetését, akik élete lélegeztetőgéphez kötött, és korábban emiatt hónapokig, évekig az intenzív osztályon ápoltuk őket, elszakítva szerető családjuktól. Sok szakmai feltétel, engedélyeztetés mellett a lélegeztetőgép beszerzése is nagy nehézségekkel járt. Önzetlen egyéni adományozóknak és jótékonyági rendezvényeknek köszönhetően 441 nap után haza tudtuk engedni a kisgyermeket. Ekkora társadalmi összefogást addig még nem tapasztaltam. A gyermekhalál fájdalmas veszteségén felülemelkedő szülőknek köszönhetően közel 10 gyermeknél történelmet szervátültetés, amit egy édesanya meghatóan fogalmazott meg: „Hiszek abban, hogy gyermekünk halálával más gyermekek életét menti meg, és bennük így ő is tovább él.” Megrázó és egyben felemelő volt tapasztalni a mély tragédiában ekkora önzetlenséget és nagylelkűséget. Így lehettünk részesei az Életet ajándékozó Kórház kitüntetésnek.

Éveken át dolgoztam az Országos Mentőszolgálat Miskolci Mentőállomásának rohamkocsiján, ahol megtapasztalhattam az igazi bajtársiasságot. Különleges érzés volt szirénázva rohanni végig a városokon, hogy minden másodpercet megnyerhessünk a súlyos beteg megmentésére, hogy ne legyen elkésett a segítségünk. Mélységeket és magasságokat éltünk át attól függően, hogy tudtunk-e vagy nem segíteni. Az öröm és a bánat felfokozott lelkiállapotát a bázison forró teával váró bajtársaink segítettek feldolgozni.

Milyen rejtélyes az élet? Jelenlegi főnököm, dr. Velkey György főigazgató úr akkoriban a szakmai társaságunk elnökeként az alábbi szavakkal méltatta az osztályunk

munkáját: „...a miskolci gyermek-intenzív osztály élen járó és meghatározó hazánkban szakmánk fejlődésében, és az életveszélyes állapotú gyermekek életének eredményes megmentésében...”

– *Hogyan került Budapestre, a Bethesda Gyermekkórházba?*

– Soha nem terveztem az eljövetelet, és fájó szívvel váltam el attól a közösségtől, aki önzetlenül támogatott, segített megbirkózni szakmai és személyes megpróbáltatásaimmal. Személyes életem vesztesége, drága szüleink megbetegedése véletlenül csaknem egybeesett Velkey György főorvos úr meghívásával a Bethesda Gyermekkórházba. Sok töprengés mellett akkor úgy éreztem, ez égi jel arra, hogy el kell engednem a múltat, és ideje a szeretteim felé fordulnom, akiket csak távollól szerettem addig évtizedeken át, de megpróbáltatásaikban, szenvedéseikben nem osztottam velük a nagy fizikai távolság, és a havi 10-12 ügyelet terhei miatt (legalábbis ezekkel az érvekkel próbáltam elfojtani a lelkiismeret-furdalásomat).

Így kerültem 2009-ben a Magyarországi Református Egyház Bethesda Gyermekkórházának Gyermek-Aneszteziológiai és Intenzív Terápiás Osztályára, ahol osztályvezető voltam múlt év szeptemberéig. Itt egy bensőséges, családias gyógyító közösségbe cseppentem, ahol időre volt szükségem az elcsendesüléshez, megnyugváshoz, beilleszkedéshez egy új kultúrába, egy új városban, egy számomra idegen és ismeretlen életformába. A Bethesda befogadó légkörében hamar lehetett részem olyan szeretetkapcsolatokban, és új megbízatásokban, amik átsegítettek a kezdeti nehézségeken. Így az egyedüllet üres órái egyre több tartalommal és örömmel telhettek meg. Elvégezhettem a betegbiztonsági és egészségügyi menedzserképzést, megszerezhettem a 3. szakképesítést, tudományos igazgatóhelyettesi, minőségügyi vezetői és orvosigazgatói feladatokra is megbízást kaptam. Emellett a budapesti Szent Márton Gyermekrohamkocsin is teljesíthettem szolgálatot, és tagja lehettem a Magyar Református Szeretetszolgálat önkéntes orvoscsoportjának. A haiti földrengés áldozatainak megsegítésére indult missziós szolgálatunk nagy fordulópont volt az életemben. Az önkéntesség számomra megtanította egymás tiszteletét, szeretetét, a hálát az életéért, a nekem szánt sors elfogadását. Így rendszeresen részt vettem a

továbbiakban a cigánymissziókban, árvízi mentésben, kárpátaljai gyermekotthonok egészségügyi szolgálataiban, és a daganatos gyermekek táboroztatásaiban. Victorné Erdős Eszternek, a ráckeresztúri Drogrterápiás Otthon vezetőjének köszönhetem azokat a felejthetetlen élményeket, amikor az otthon lakói rendszeresen részt vettek Hejcén csendes heteken. Találkozásunk úgy kezdődött, hogy önkéntes jelentkezőt kerestek szakácsnak, hogy a drogfüggőségéből szabadulni vágyó lakók részt vehessenek a függőségükből szabadulásért szervezett foglalkozásokon. Így lettem „főszakács” mintegy 60-70 fő részére nyaranként egy-egy héten át. Megtapasztalhattam, mekkora erőt ad a kitartáshoz, lemondáshoz, függőségtől szabadulásukhoz a hívővé válásuk, amit ők maguk megtérésnek neveztek, és micsoda erő kellett ahhoz, hogy őszintén beszéljenek addigi szégyenfoltot magán viselő életformájukról bizonyágtétel segítségével. Mintha azt üzenték volna, hogy a szenvedésben sem vagyunk soha egyedül, és a hit átsegít bennünket a megpróbáltatásainkon.

– A *Gyermek Aneszteziológiai és Intenzív Osztálynak a főorvosaként milyen betegségek, esetek ellátásával foglalkoznak ezen az osztályon?*

– Az aneszteziológia a gyermekek műtétjéhez biztosítja a fájdalommentességet, a mozdulatlanságot, és az életműködések egyensúlyban tartását. Nagy kihívás, hiszen maga a műtét

is megterhelő a szervezet számára, másrészt szükségessé válhat fontos életfunkciók – mint a légzés és tudat – kikapcsolása átmenetileg. Ezért az aneszteziológusra óriási felelősség hárul. Már a műtét előtt el kell követnie minden lehetségeset a beteg biztonsága, a műtét sikere, és az altatás szövődményeinek elkerülése érdekében. Aztán megfelelő módszert kell választania és alkalmaznia a hatékony, és szövődménymentes altatáshoz, utána pedig a gyermek problémamentes ébredéséhez, és a műtét utáni fájdalomának kiiktatásához. Az intenzív terápia során súlyos állapotba sodródott gyermekek gyógyítását végezzük. Ezt a kritikus, életveszélyes állapotot számos kiváltó ok idézheti elő, például baleset során elszenvedett agy- és egyéb szervek sérülése, törése, súlyos vérzés, szívbetegség, súlyos tüdőgyulladás, mérgezések, hasnyálmirigygyulladás, vese- és májelégtelenség, szinte felsorolhatatlan az okok száma, melyek légzési és/vagy keringési elégtelenséghez, légzésleálláshoz, halálközeli állapothoz vezethetnek. Az intenzív terápia során néha a beteg szervet „nyugalomba” kell helyezni, hogy időt adhassunk a gyógyulására. Ilyenkor különböző műszerekkel pótoljuk a funkcióját, például légzési elégtelenség esetén lélegeztetőgéppel, veseelégtelenség esetén dializáló készülékkel. Ma már egyre több korszerű orvosi műszer áll rendelkezésünkre, melyek alkalmazása nagy hozzáértést, és speciális tudást igényel.

A Bethesda gyógyító közösségének hitvallása: „Tartozunk pedig azzal, hogy a gyengék gyengeségeit hordozzuk!” Ennek szellemiségében igyekszünk ellátni testi és szellemi veszteségekkel élő, krónikus beteg gyermekeket is súlyos állapotromlás esetén.

– *Sajnos tragikus helyzetek itt is előfordulnak. Hogyan éli meg egy kis beteg elvesztését?*

– Ha egy gyermeket elveszítünk, egy kicsit én is meghalok. Azt gondolom, nehéz hit nélkül elfogadni ezt az emberi elme számára érthetetlen és értelmetlen veszteséget. Hiszen minden gyermek egy kis csoda, és minden szülő legféltebb, sok jövőt ígérő kincse. Földi halandóként felfoghatatlan, hogy miért, miért éppen Ő, és miért éppen most? Talán az én kétségbeesett küzdelmemnek a mozgatója az életveszélyes állapotú gyermekek megmentésére, Zsófia elvesztésekor átéltem mérhetetlen fájdalmunk és szenvedésünk, a családjunkat ért szörnyű tragédia... és én azt szeretném, minél kevesebb szülőnek, testvérnek, rokonnak kelljen hasonlót átélnie, mert egy ekkora lelki seb soha nem gyógyul, csupán a fájdalom csendesül el. Persze azt is tudom, hogy lehetőségeink nem végtelenek, nem vagyunk mindenhatók. De szerencsére vannak isteni közbenjárások, embert felülmúló csodák, és egyre hatékonyabb gyógyító módszerek olyan betegségekben is, melyek miatt fiatalabb orvos koromban tehetetlenül elvesztettük a gyermekeket. Ilyen a ma már

Hírmondónk aktuális számának tartalmáról

Ezeket a hasábokat fontosnak tartott, a közösségünket érintő szempontokról, érzésekről jelenik meg általában néhány gondolat. Ezúttal sem lesz ez másként, ám most csak egyetlen rövid gondolatmenetet citálunk ide. Egy életementő orvos tollából idézünk. Egy hiteles ember tanúságtételét nyújtjuk át az ő saját magán megtapasztalt emberi kicsinységéről. Hitről és alázatról, emberségről és szeretetről.

„MEMENTO

Bár elmentem Haitire, nem kaland- és nem becsvágyból. Egyszerűen csak úgy éreztem: mennem kell, önmagamnak is megfogalmazhatatlanul, hogy miért. Egy év után már tudom, hogy valóban ott kellett lennem akkor... és nem azért, mert pótolhatatlan szükség volt rám, és éppen rám Haitin. Nekem volt nagy szükségem

arra az élethelyzetre, azokra az emberekre és csapattársakra, akik megtanítottak valami fontosat nekem: „... soha ne feledd: EGYMÁS kedvéért születünk... és egyébként idehaza is megtalálható Haitit, csak ki kell tárnod a szívedet az emberek felé!” – mondták.

Ma már tudom, hogy igazuk volt.”

(A 2010. januárban bekövetkezett Haiti földrengés után egy évvel készült teljes írás elolvasható a Bethesda Gyermekkórház internetes oldalán: <https://www.bethesda.hu/rolunk/hireink/egy-eve-tortent-drmikos-borbala-irasa/>)

Hírmondónk aktuális számát ezen „memento” jegyében nyújtjuk át kedves olvasóinknak – leljük meg Magyarlakon Haitit.

Mikos Borbála – több mint orvos Magyarlakról.....	1
Aktuális számunkról	3
Tavaszi és nyárelő katolikus iskolánkban.....	5
Ajándék játékok az ovisoknak	10
Aranylapok: Pipafüst	11
Önkormányzat – közélet.....	12

Kultúra – könyvajánló.....	15
Egészségrovat – a korpásodásról	16
Júliusi feladatok a kertben	16
Egyházközségi és Karitás hírek	17
Sport.....	19
Egyebek	20

hazánkban is közismert SMA betegség, a veleszületett gerincvelői izomsorvadás is. Szavakkal ki sem fejezhető, milyen égi ajándék részese lenni annak a csodának, ami sorsfordító lett az egy évszázadon át árva, kezelhetetlen betegségben. Magam is több mint 40 éven át a tehetetlenség miatt érzett mély szomorúsággal álltam az SMA-s kisgyermekek ágya előtt, és a segítségre nem volt több módom, mint csillogó tekintetük mellett rövidke, ágyhoz és lélegeztetőgéphez kötött, mozdulatlan kis testbe zárt életüket végigkísérni, enyhítve szenvedésüket, és szerető szülei mélyeséges fájdalmát... és most: 2023-ban már akkor fel tudjuk ismerni és elkezdni a kezelést a betegségnek, amikor még nincs is tünete! Így lehetővé válhat, hogy lélegeztetőgép nélkül élhessenek, és akár úgy tudjanak mozogni, mint a többi hasonló korú egészséges gyermek.

– *Honnan ez az energia? Honnan a motiváció?*

– Én őszintén nem érzem, hogy energikus lennék. Úgy élem meg a történetemet, hogy kaptam egy utat, egy sorsot, amit alázattal, kitartással, elszántsággal, és lelkiismeretesen, néha szenvedéssel és könnyek között, elbukásokkal, de végig kell jánom. Egyre inkább érzem, hogy a lépteim már lassúbbak, az izmaim már gyengébbek, és közeledik az út vége. Csak azt szeretném, hogy addig tehessem jóvá, amiket elhibáztam, hogy bocsánatot kérhessek azoktól, akiket megbántottam, akik ellen vétettem, hogy szívükbe fogadjanak azok, akiket nem tudtam jól szeretni, ők pedig elsősorban életem legnagyobb ajándékai, a Fiam, és Testvéreim családjuk tagjaival együtt. Ők mindig el tudtak fogadni és szeretni olyannak amilyen vagyok, Ők mindig mellettem álltak, és súlyos terheket vállaltak át tőlem megpróbáltatásaim idején.

– *Befejezésül magánéletéről pár gondolatot ha mondana.*

– Talán inkább személyes sorsom néhány útkeresztvezetőéről tudnék mesélni. Életem legnagyobb, legértékesebb és legféltettebb ajándéka István fiam, legnagyobb boldogságom a megszületése volt. Fialat korra ellenére engem túlszárnyaló bölcsessége táplál nap mint nap a nehézségeimben. Ő is kötődik Magyarlakhhoz, hiszen ott töltötte a legboldogabb nyarakat két héttel idősebb unokabátyjával. A Mama finom dödölléjére, és a Papa viccelődős meséjére, a néha letaposott csodálatos virágokra ma is szeretettel emlékeznek.

Legfájdalmasabb veszteségeim egyike Zsófia tragikus, erőszakos halála. Ma már szeretetteljesen és hálával tudok rá gondolni a temetése napjára, amikor véget nem érő sorokban jöttek tiszteletüket adni és együttérzésüket kifejezni falunk lakói, és a hófehér virágok szinte egy virágmezővel takarták be Zsófikát. Szívemből köszönöm, hogy együtt éreztek velünk, akkor éreztem először igazán, hogy nekem mindörökre ott, Magyarlakon van a kis hazám. Amikor a Dizseri-díj-átadás kikerült a közösségi oldalra, és az én kis falumból talán többen gratuláltak, mint az egész országból, ez nekem kifejezhetetlen, mekkora meghatódás volt!

Egyedül élek. A mindennapjaimnak sok örömet ad, hogy nap mint nap bemehetek a Bethesdába, és kapok feladatot, és egy elfogadó közösségben lehetek...

De tudnom kell, és felkészülni arra, hogy időközben felnövekedett egy új, tehetséges, tudatos generáció, sokkal több lehetőséggel és képzettséggel, mint ahogy mi kezdtük az orvoslást 40-45 évvel ezelőtt. Ideje átadni nekik a helyünket, pozícióikat, hogy kibonthassák ők is szárnyaikat. Kicsit azért félttem is Őket – túlzott a technológizálódás, túl felgyorsult a mindennapi élet, túl kevés idő, szerető és türelmes figyelem jut egymásra, így az orvosnak a betegekre is. Jó volna megőrizni a szeretetkapcsolatot orvos és betege között, hiszen a gyógyuláshoz nem elég a tableta és a műtét, a lelki vigasz és támogatás legalább olyan fontosak!

Kedves Gyula, ha megengeded, egy kis üzenetszöveggel szeretnék meghálálni mindent Neked és a kis falumnak, Hermann Hesse Demian című könyvének egyik gondolatával, kissé átfogalmazva saját érzéseimmel: „A madár kitör a tojásból. A tojás maga a világ... Aki meg akar születni, annak egy világot kell szétörömnie. A madár csak így tud Istenhez repülni.”

Talán megrémülsz a fellegek

magányától és szabadságától, és vissza akarsz repülni kiszámítható világodba – a szülői házba... és szárnyaid suhogása túlharsogja szíved halk őszinte üzenetét, hogy soha ne add fel! Én nem jutottam fel a fellegekbe, de körülvettem utamon szerető és segítő családtagok, munkatársak, barátok, ismerősök és ismeretlenek egyaránt, akik kitartóan és alázattal mentek a nekik kijelölt úton, és példát mutattak emberségből... FIAM ÉS TESTVÉREIM – akik magukhoz öleltek nehéz élethelyzeteimben, és minden megtorpanásomkor hitet, erőt sugároztak felém.

Nekik – NEKTEK köszönhetem azt a sok élményt, aminek a szívemben soha nem fakuló képeit megőrzöm továbbra is... az út végén. Ennek a számtalan ajándékot bontó fának a gyökerei pedig életem végéig ide kötnek: MAGYARLAK-hoz, ez az én kis hazám.

Tisztelt Doktorom! Kedves „Borrikánk” – talán nem sértődik meg ha így szólítom – köszönöm a beszélgetést. Magyarlak lakói nevében kívánok további sikeres és boldog éveket, jó erőt, egészséget! Mi más-sal búcsúzhatnék – falunk nevében is szólva: szeretettel várjuk „kis hazájába” MAGYARLAK-ra!

Monek Gyula

Sikerek a Fenntarthatósági Témahéten

Magyarlak-Csörötnek Általános Iskolája mint Örökös Ökoiskola már évek óta sikeresen bonyolítja le a Fenntarthatósági Témahét programjait. Az idei tanévben számos tevékenység valósult meg osztályközösségi és iskolai szinten, sőt a lelkes diákoknak és felkészítő tanároknak köszönhetően országos viszonylatban is szép eredményekkel büszkélkedhetünk.

A TeSzedd! pályázat a 2023. április 22-28. között megrendezett „TeSzedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarorszáért” akcióhéten részt vett iskolák aktivitását díjazta. Iskolánk Vas megyében a legaktívabb közösségnek bizonyult, ennek kapcsán 100 ezer forint alapítványi támogatásban részesült.

„A kincsek karnyújtásnyira” c. összművészeti pályázatra 300 pályamű érkezett. A diákoknak fel kellett lelniük a lakóhelyükön, vagy annak közvetlen környezetében található és meg-

őrzendő építészeti, természeti, szellemi, kulturális, népművészeti, családi-többgenerációs értékeket, és ezekről egy szabadon választott művészeti alkotást kellett készíteniük. Iskolánk 6. osztályos tanulója, Kakas Vanessza Hajnalka fotó-fotósorozat kategóriában országos 2. helyezést ért el. Vanessza a Rába folyó holtágát örökítette meg csodás fotóival, ezzel a munkájával elnyerte a szakmai zsűri tetszését. Felkészítő tanára: Mezeiné Kiss Katalin.

Az Energiatudatossági Pályázat keretében 7. osztályos tanulóink azonosították az intézményben felhasznált energiaforrásokat, majd felmérték az iskola épületének és közvetlen környezetének (iskolaudvar, melléképület) energiafogyasztását, ez alapján összeállították, milyen energiatakarékosági, megtakarítási, spórolási lehetőségek vannak az intézményben. Ötletes energiatakarékosági, meg-

takarítási vállalásukkal országos 2. helyezést értek el, és 60 ezer forint alapítványi támogatásban részesültek. Felkészítő tanáruk: Kovács Zsuzsanna.

A „Zöld energia a levegőtisztaságért” program keretében az a 10 iskola, amely a témahét során a legtöbbet foglalkozott az energiafajták hatékony felhasználásával és az energiatakarékos megoldásokkal, egyenként 100 ezer forint alapítványi támogatást kapott. Iskolánk pályamunkájában hangsúlyosan és színvonalasan jelent meg az energia témája a témahetes programjaikon, így méltán

soroltak bennünket a nyertesek közé. A Zöld Okos Kupa Magonc verseny sorsolásán iskolánk 50 ezer forint értékű iskolai alapítványi támogatást nyert, melyet az eredményes tanulók jutalmazására fordított.

Összegezve elmondható, hogy kisiskolánk lelkiismeretesen kivette részét a fenntarthatósági programokból, és büszkék vagyunk arra, hogy a magunk erejéből 310 ezer forinttal „gazdagítottuk” az iskolai környezetvédelmi nevelő-oktató munkát.

Mezeiné Kiss Katalin
tagintézmény-vezető

Iskolai hírek címszavakban

Magyarlak-Csörötnek Általános Iskolájának tanulói és dolgozói eseményekben bővelkedő tavaszt tudhatnak maguk mögött. Terjedelem hiányában ezekről bővebb tudósítást nem tudunk átnyújtani, címszavakban felsoroljuk azokat a tevékenységeket, amelyeknek résztvevői voltunk, tanulhattunk, szórakozhattunk, élményeket gyűjthettünk ezek során. E listán szereplő minden egyes programunkról részletes beszámoló érhető el iskolánk hivatalos Facebook oldalán.

Időrendben az alábbi eseményeknek voltunk aktív szereplői:

- Saját iskolabusz szolgáltatás indult – egy kilencszemélyes Renault kisbusszal

- Sikeres papírgyűjtés – 5 és fél tonna papírt adtunk le
- Tour de Hongrie kerékpárverseny – dekoráció, élmények és szurkolás
- Dohányzás elleni preventív tanóra – Ferencz Krisztián biológiatanárral
- Májusi iskolamise – a csörötneki templomban
- Kézfogástól volt hangos iskolánk – a nemzeti összetartozás napján
- Látványos fizikai és kémiai kísérletek – Németh Zoltán kémiantanárral
- Sikeres úszástanfolyam – a szentgotthárdi Egészségfejlesztési Iroda jóvoltából
- Porci Berci – a szentgotthárdi EFI mozgás- és tartásfejlesztő programja

- Felső kirándulás – a Fővárosi Nagycirkuszban jártunk
- Robotika-oktatás bevezetése iskolánkban – Bee-bot és Blue-bot padlórobotokkal
- Alsó és felső tagozatosok kirándulása – Tűztorony és Károly-kilátó Sopronban

Mezeiné Kiss Katalin,
tagintézmény-vezető

Ballagás 2023

„Eddig csak álmodtunk, terveztünk még,
most valóra válhat minden, ami szép.
Az élet, a munka tárt karokkal vár,
s hogy szép lesz-e, csak rajtunk áll.”

(Szabó Pál)

Június 16-án, a tanév utolsó tanítási napján került sor iskolánkban a nyolcadikosok ballagására. Hetedikes tanulóink előző délután nagy gonddal és szeretettel feldíszítették az iskolát és a végzősök termét, hogy még emlékezetesebbé tegyék számukra ezt a napot. 9:30-kor utoljára szólalt meg hét diák számára a csengő, amely ezúttal nem a tanóra kezdetét, hanem az általános iskolás évek lezárását jelezte. A ballagók megható műsorral köszöntek el tanáraiktól, az iskola dolgozóitól, diák-társaiktól, az iskolától. Minden végzősnek sikeres középiskolai tanulmányokat kívánunk!

2023-ban ballagó diákjaink:

Berki Amanda Renáta, Doncsecz Ádám, Gupcsi Anna Franciska, Horváth Anna, Horváth Gergő, Horváth Ramóna, Kóczán Dávid.
Osztályfőnök: Bognár Szilvia

Mezeiné Kiss Katalin, tagintézmény-vezető

Te Deum ünnepi hálaadó szentmise és bérmálás

2023. június 18-án tartotta a Szent Gotthárd Általános Iskola és Gimnázium Magyarlak-Csörötnek Általános Iskolája tanévzáró szentmiséjét a csörötneki Örök Ige templomban. A misét Dr. Székely János szombathelyi megyéspüspök, Dr. Takács Gyula iskolalelkész, plébános és dr. Magyar Péter atya mutatta be. Kocsis Zsolt polgármester köszöntötte az egyházi vezetőt, és kiemelte, hogy ez a nap hármasság ünnep a falu életében: a katolikus általános iskola második tanévzárója, tizenhét ifjú megkapja a bérmálás szentségét, valamint János atya szombathelyi megyéspüspöki kinevezésének évfordulója is.

A püspök atya prédikációjában tanulságos történetekkel hívta fel a gyermekek figyelmét arra, hogy nem a földi javak a legnagyobb kincsek, hanem a tiszta, önzetlen szeretet, amit másoknak adni tudnak. Kérte a tanulókat, hogy ne bántók legyenek, hanem elfogadók, ne gáncsolók, hanem segítők. Legyen nyitva a szívük Jézusnak, és ne csak a nagy alkalmakkor, hanem életük minden napján fogadják be az Urat.

Mezeiné Kiss Katalin tagintézmény-vezető beszédében hangsúlyozta az egyházi iskola szerepét: „Elrohant ez a tíz hónap,

munkával, eredményekkel és élményekkel teli, dolgozó és imádságos időszak van mögöttünk. Most hálaadásra hajtjuk fejünk azért a sok-sok szellemi és lelki ajándékért, amit a tanév során kaptunk a Jóistentől és embertársainktól. Mik is ezek a kincsek, mit tudott adni nekünk az egyházi iskola a tárgyi tudás mellett? Szolgálatot: mi mindannyian: diák, tanár, iskolalelkész, hitoktató, technikai dolgozó, szülő együtt építettük Isten országát ki-ki a maga eszközével: tanulással, tanítással, imával, fizikai munkával. Megtapsztaltuk a közös ima örömét és vigasztaló erejét, átéltük a testvéri közösséget a tantermekben, az iskolamisén és a számos iskolai és egyházi programon. Életre szóló élmény marad a Püspöki Palotában tett látogatás, a közös fürdőzés, a sikeres úszástanfolyam, a soproni vonatkozás, az iskolabusz átadó-megáldó ünnepe. Megtanultunk újra hinni és bízni: kistéleplési iskolaként a léthatárról építjük a jövő iskoláját. Ma hálát adunk a fenntartónak, az önkormányzatoknak és a partnereknek is, akik az elmúlt évben áldozatos munkájukkal szolgálták az iskola gyarapodását.”

A vezető számvetést is készített az elmúlt tanévről, elmondta, hogy a szép

bizonyítványok és versenyeredmények láttán joggal jár a tanulóknak a dicséret. Örömmel osztotta meg, hogy az idei tanévben nincsen javítóvizsgára kötelezett vagy önhibájából évfolyamisméltó gyermek. Kilenc tanuló jeles, két tanuló kitűnő eredménnyel büszkélkedhet. Dicséret illeti azokat a tanulókat is, akik saját képességeikhez mérten teljesítettek. Büszke az iskola azokra a tanítványokra, akik tanulmányi, művészeti és sportversenyeken remekeltek, és jó hírnevet szereztek az intézménynek. Az igazgató elmondta, hogy a diákok a tanulással bölcsébbé, műveltebbé, a sporttal edzettebbé váltak. Számos jótéteményük bizonyítja, hogy a hitben és a szeretetben is növekedtek. Szinte 100%-os volt a részvétel iskolamisén, már jóval ügyesebben, bátrabban vállalnak a diákok egyházi szolgálatot, és karitatív munkában is jeleskedtek. A vezető kiemelte, hogy a tanulók mindháromban – test-szellem-lelek – egyszerre növekedtek az iskola, a templom és a szülők által. A továbbiakban jutalomkönyveket adott át azon gyermekeknek, akik tanulmányi és közösségi tevékenységük miatt dicséretben részesültek.

1. osztály

Horváth Zita: példás magatartásáért, közösségi munkájáért,
Vadász András: tanulmányi eredményéért.

2. osztály

Takács Dávid: tanulmányi eredményéért,
Doncsecz Vanda: kiemelkedő kulturális tevékenységéért.

3. osztály

Szabó Emilián: jó tanulmányi eredményéért, közösségi munkájáért,
Magyar Levente: jeles tanulmányi eredményéért, közösségi munkájáért,
Takács Viktor: jó tanulmányi eredményéért,
Mezei Anna: jó tanulmányi eredményéért, közösségi munkájáért.

4. osztály

Horváth Lilla: példás magatartásáért és közösségi munkájáért.

5. osztály

Mesits Patrícia: közösségi munkájáért, hitéleti szolgálatáért,
Racker Elizabet: közösségi munkájáért.

6. osztály

Doncsecz Viktória: kitűnő tanulmányi eredményéért, közösségi munkájáért,
Horváth Judit: közösségi munkájáért

7. osztály

Gratzl Marcell: jeles tanulmányi eredményéért, közösségi munkájáért,

Petrovics András: közösségi munkájáért,
Kiszely Béla: közösségi munkájáért,
Kiszely Dávid: közösségi munkájáért.

8. osztály

Horváth Anna: közösségi munkájáért,
Doncsecz Ádám: közösségi munkájáért, hitéleti szolgálatáért,
Horváth Gergő: közösségi munkájáért,
Gupcsi Anna: közösségi munkájáért, hitéleti szolgálatáért.

A tanulók jutalmazása után miniszteri elismerés átadására került sor, melynek során Kovács Attila Tanár Úr Pedagógus Szolgálati Emlékérmet vett át Balogh Éva igazgatótól.

Kovács Attila földrajz-testnevelés szakos tanár 47 éve dolgozik első és egyetlen munkahelyén. Munkáját kimagasló szakmai-pedagógiai hozzáértés, következetesség és precizitás jellemzi. Követendő mintát ad önzetlen emberségből, másokra figyelésből, őszinteségből és becsületességből. A gyermekekkel, a szülőkkel és a kollégákkal egyaránt jó kapcsolatot ápol. Osztályfőnökként fáradhatatlanul irányítja a rábízott tanulók sorsát. Különösen elkötelezett a hátrányos helyzetű és a tanulásban lemaradó tanulók felé, ugyanakkor nagy gondot fordít a jó képességű gyermekek tehetséggondozására. Számos sportággal (futball, kézilabda, kosárlabda, atlétika, úszás, kerékpározás, horgászat) ismerteti meg tanóráin tanítványait. Eredményesen készíti fel a gyerekeket a NETFIT mérésekre, házi bajnokságokra, megyei és térségi sport- és természetismereti versenyekre. Indíttatására több diákja egyesületi keretben sportol, vagy hivatásának választotta a sportot. Kiemelkedő a közösségépítő munkája. Az ünnepek, rendezvények szervezésekor mindig számíthatunk technikai szaktudására. Több tisztséget is vállalt és ellátott önként, gyermekvédelmi, tűz- és munkavédelmi felelősként is helyt állt. Gratulálunk a magas rangú elismeréshez!

Végezetül a vezető mindenkinek jó pihenést és feltöltődést kívánt a szünetben, és boldog, szeretettel és imádságos lélekkel teli vakációt. És elhangzott a várva várt mondat: „Ezennel a 2022/23-as tanévet bezárom.”

Mezeiné Kiss Katalin
tagintézmény-vezető

Fotók: Gaál Mónika

Kovács Attila tanár Úr Szent Gellért-díjat kapott

Kovács Attila, a Magyarlak-Csőrtnek Általános Iskola földrajz-testnevelés szakos tanára 2023. június 28-án megkapta a katolikus köznevelés legrangosabb elismerését, a Szent Gellért-díj arany fokozatát. A díj átadására a szombathelyi Sárós Boldogasszony Székesegyházban tartott egyházmegyei Te Deum ünnepség keretében került sor.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia által alapított díjat Dr. Székely János megyéspüspök és Tóth József az Egyházmegyei Katolikus Iskolák Főhatósága (EKIF) igazgatója adta át a kitüntetettnek hitvalló életéért, következetes, kitartó, színvonalas nevelőoktató és számos önkéntes munkájáért.

Sok szeretettel gratulálunk a méltó elismeréshez. Kívánunk boldog, egészségben és örömben megélt nyugdíjas éveket!

Mezeiné Kiss Katalin,
tagintézmény-vezető

Az ima ösvényein

Iskolánk 2023. évi nyári hitantáborának neve: Az ima ösvényein. A név jelképet hordoz. Arra utal, hogy az ima kapcsolatfelvétel Istennel: szólunk Istenhez, és várjuk, hogy Isten szóljon hozzánk, ugyanakkor út, amelyen el kell indulnunk, energiát befektetve kell járnunk rajta, de az út végén biztosan ott van Isten. De ez az út csak ösvény, vagyis keskeny, nincs sokak által szélesre taposva, kanyargós, talán nem is mindig látjuk a célt – valamelyes bizonytalanságot hordoz magában. Bátorság, kíváncsiság, bizalom és ráhagyatkozás szükséges ahhoz, hogy elinduljunk ezen az ösvényen az ismeretlen felé.

Erre a kalandra vállalkoztunk katolikus iskolánk második hitantáborának napjain. Az ima különféle módjaiba kóstoltunk bele, amelyek megízleltették velünk az Istennel való találkozás örömeit, békéjét. A tábor három napjának fontos eseményei vol-

tak azok a rövid, pár perces kis időtartamok voltak, amikor a gyerekekkel az imádság különféle módjain indultunk el újra és újra Isten felé.

Az első nap tábornyitó szentmisével kezdődött. Gyula atya a sátor alatt állította fel kis tábori oltárát, amelyet a székek két sorban fogtak körbe. Az iskolalalelkész a szentbeszédben arról beszélt, hogy Jézus „középen” van – ahogy most az oltáron jelen lévő Jézust körbe vesszük, úgy van Jézus az életünk és szívünk középpontjában. És hogy ez valóban így van, mutatja, hogy a szentmisén szinte az összes volt elsőáldozó gyermek áldozott.

A virsli-zsemle tízórait ismerkedés követte, amikor is minden gyermek húzott egy nevet, akinek aznap ő lett a titkos őrangyala. Az őrangyalnak nap folyamán úgy kell kedveskednie és segítenie a pártfogoltjának, hogy az este meg tudja őt nevezni. Ez

az első hallásra könnyűnek tűnő feladat bizony sok fejtörést és leleményességet követelt a gyerekektől.

Majd rövid bevezető után következtek az első pár perces elcsendesedési gyakorlatok, amelyek rávezetnek a belső imádságra. Háromszor ötperces elcsendesedési imagyakorlatot végeztünk, amelyek során megpróbáltuk a testünket elnyugtatni, figyelmünket a külső zajoktól függetleníteni és a bensőnkre irányítani. A gyerekek egészen meglepő együttműködéssel és fegyellemmel vettek részt ezekben a gyakorlatokban.

Ezután következett a gazdag és ízletes ebéd: zöldségleves és bolognai spagetti. A csendes pihenő alatt társasjátékozás, színezés következett, és labdázás a Brenner Jánosturistaház zöld fűvén.

A koradélutáni órákban egy lépéssel tovább haladtunk az ima ösvényén, és belekóstoltunk a

bibliai szemlélődő imába. Az elcsendesedés után egy-egy bibliai szakaszt hallgattunk meg, és egy-egy szót, kifejezést ragadtunk ki belőle, amely különösen megérintett.

Megdöbbenő élmény volt, hogy mennyire figyelmesek voltak a gyerekek, és a legtöbben valóban a saját maguk által kiválasztott szót, kifejezést mondták, alig volt átfedés, ismétlődés.

Ezután következett a felszabadult játék ideje, a sportvetélkedő. Kovács Attila tanár úr tíz játékból álló feladatsort, valódi tízpróbát állított össze a táborozóknak. Öröm volt számunkra, hogy ellátogatott hozzánk Gécsek Olivér leendő testnevelőtanár is, aki segítette a vetélkedő lebonyolításában. Óriási izgalom és küzdelem zajlott a három csapat között.

Minden résztvevő győztesnek tekinthető, mert tisztes-

ségesen helytálltak a nagy kánikulában.

Végül a szalámis szendvicsek uszonna után indultunk haza.

A tábor második napján Kőszegre kirándultunk busszal. Az utazás ideje alatt elimádkoztuk a reggeli imádságot és az Űrangyala imát. Az érkezés után sonkás zsemle és kakaós csigát tízóraiztunk, és rögtön indultunk a Főtérre, hogy a Jézus Szíve templomban találkozzunk a kőszegi hittantáborosokkal, és közös énekléssel dicsőítsük a jó Istent. Pécsi Judit néni röviden ismertette a templom történetét, és megosztotta velünk személyes emlékeit.

A nagy hőség miatt a szendvicsek-ebédet a Főtér fái árnyékában költöttük el, Kati néni pedig mindenkit megvendégetett egy hűsítő fagyival.

Ebéd után busszal Velembe utaztunk, ahol megnéztük a Stirling-villa kertjében azt a bunkert, ahol 1943-44 fordulóján három hónapon át a magyar Szent Koronát őrizték.

Mindnyájunkat megérintett a hely tragikus komolysága, amikor megilletődve beléptünk a föld alá vezető folyosó bejáratán.

Ezután a busz elindult hazafelé, a rönöki Székely tanyán várt bennünket a finom vacsora: gulyásleves, lekváros és csokis palacsinta. A forróságtól elpilledve értünk haza, az iskola bejáratánál már várták gyermekeiket a szülők.

A tábor harmadik napja – az űrangyal nevének kihúzása után – kézműves foglalkozással kezdődött: a csapat felével Kiss Kati néni ostyát készített, a másik felével Kovács Zsuzsa néni gyöngyfűzéssel nyakba akasztható keresztet készített. Az ostyasütés során készült finom virágmintás sajtos tallérokat ropogtattuk egészen az ebédig, a gyöngyfűzés eredménye pedig a sok gyönyörű szaténszalagon nyakban viselt kereszt lett, amely a tábor jelképe is lehetett volna. A gyöngyfűzés nem akart véget érni: a rántotta-tízórai ideje alatt és a következő ima alatt is leál-

líthatatlanul folytatódott, amíg mindenkinek a nyakában nem lógott a gyöngy-keresztje.

Az imaösvény következő állomása a zsolozsma ima megízlelése volt. Két csoportra osztva egymásnak válaszolva imádkoztuk a zoltárokat, majd a déli harangszóra az Űrangyala imát mondtuk el együtt.

Arra azonban senki sem számított, hogy az igazi izgalmak csak ezután következnek! A fejedelmi ebéd gyümölcslevesből, rántott csirkéből és sült krumpliból állt. Az ebéd végére Zoli bácsi hozta a hírt, hogy orkánszerű, jégesővel fenyegető vihar közeleg felénk, ami éppen akkor fog ide érni, amikor a táborzáró szentmise kezdődik. A csendes pihenő ideje alatt a felnőttek már elkezdtek a tábor szétbontását, hogy ha az időjárás-jelentés beigazolódik, gyorsan fedett helyre tudjunk menni.

A gyerekek számára meglepetésként meglátogattak bennünket az egyik elsős kisfiú édesanyja, Zsófi néni, aki hegedűjével nemcsak koncertet adott nekünk, nemcsak megismertette a hegedűt mint hangszert a gyerekekkel, hanem minden jelentkező ki

is próbálhatta a csodálatos hangú száz éves hangszert.

A koradélutáni órákban már látszott, hogy gyűlnek a fekete felhők, és feleledt a viharos szél is, úgyhogy elindultunk a táborhelyről a templomba, és a templom lépcsőjén találtuk ki, hogy kinek ki lehetett aznap az űrangyala, majd elköltöttük túrós rétesből és pogácsából álló uzsonnákat. A szentmise kezdetekor már esti sötétség vett minket körül, a felhőszakadás elől a templom védelmező falai közé menekültünk. A táborzáró szentmisén hálát adtunk Istennek a táborban átélt sok szép élményért, és megemlékeztünk Szent Orbánról, a szőlőművesek védőszentjéről is. A szentmisét pazar gazdagságú szeretetlakoma követte, amelyen a szülők és ismerősök is részt vettek.

Hálát adunk Istennek, és köszönjük, hogy az ima ösvényein talán egy kicsit közelebb kerülhettünk Istenhez, megtapasztalhattunk valamit Isten jelenlétéből! Köszönjük, hogy ismét felejthetetlen napokon vehettünk részt!

Ágnes nővér

Játékokat kaptak az ovisok

95. születésnapja alkalmából mozgásfejlesztő játékokat ajándékozott az óvoda részére Martin Olaf Fritz magyarlaki lakos. A különféle játékok május 9-én kerültek átadásra, melyeket a gyermekek azonnal, nagy örömmel és szeretettel birtokba is vettek.

Köszönjük a nagylelkű felajánlást Olaf bácsinak, boldog születésnapot kívánunk, jó egészséget! Isten éltesse sokáig!

Monek Dávid,
polgármester

Visszapillantó – Pipafüst

Az európaiak Amerika felfedezésekor ismerkedtek meg a dohánynal, amit az indiánok különféle szertartások alkalmával használtak. Európában kezdetben gyógy-növényként alkalmazták, de hamarosan elterjedt élvezeti cikként való fogyasztása is. Leginkább az indiánoktól elergett módszer terjedt el, azaz a dohánylevelek elégetése és a füst belégzése.

Magyarországra a törökök közvetítésével jutott el a pipázás, az 1600-as években már szinte mindenki eregette a füstöt. A hosszúszerű cseréppipából való pöfékelésnek még egy jótékony hatása is volt (ami manapság is elkelne), távol tartotta a szúnyogokat. Valószínű, hogy ez utóbbi volt a pipázás népszerűségének legfőbb oka. A 20. század közepéig valóságos kultusza volt a pipázásnak. Cseréppipa gyártó műhelyek ontották az amúgy törekeny, tehát hamar elhasználódó pipákat. A vásárokon kelendő árucikk volt a csibuk (hosszúszerű pipa).

A Rába-völgy falvaiban lakók egyik legfőbb bevételi forrása volt az 1700-as és 1800-as években a dohány termesztése, amit a közeli stájerországi dohánygyáraknak adtak el. Erre a dohánytermesztésre épült a híres szentgotthárdi dohánygyár, amelynek jóvoltából a Szent-

gotthárdhoz közeli falvak lakói, elsősorban a lányok, asszonyok parasztokból bémunkások lettek, és ez a foglalkozás egy teljesen más, ipari-polgári életmód felé vezető útra terelte őket. Az amerikai polgárháború és a krími háború indította el a cigarettázás rohamosan népszerűvé vált divatját. A papírszeletkébe sodort dohány szívása a városi-ipari életmód, a szabadság szimbóluma is volt olyannyira, hogy a 30-as, 40-es évek filmjeinek szereplői szinte le sem tették kezükből a füstölő cigarettát. A cigaretta a férfiaság, a felnőttég, a szabadság jelképe lett. Jól mutatja ezt, hogy e korban készült fényképeken gyakran láthatóak a férfiak, de még a kamaszok is (a fényképész által kellékként osztogatott) cigarettával.

A magyarlakai határban, itt-ott előkerült cseréppipa töredékek

Magyarics István

Magyarlakai fiatalok (a fiúk mindegyikének cigaretta van a kezében)

Állnak: ?; Szukics Mária; Vari Erzsébet; ?; Magyarics (Diákik) Dezső; Magyarics Erzsébet; Magyarics Irén; Magyarics Ferencné (Kuntár Etelka) Ülnek: ?; Bäger Ferenc; ?; Krajczár József; Háklár József; Sarkó Katalin

Beadott pályázatok

Az elmúlt időszakban két pályázati lehetőség jelent meg önkormányzatok számára, melyekre azóta támogatási igényeit sikeresen benyújtotta Magyarlak község Önkormányzata.

Az Agrárminisztérium által kiírt 2023-as Hungarikum pályázat a korábbi évekhez képest csökkentett keretösszeggel és szűkebb tartalmi lehetőségekkel került meghirdetésre. A pályázat célja a nemzeti és helyi értékek bemutatása és népszerűsítése rendezvények útján, illetve jelképek

és egységes arculat kialakításával. A felhíváshoz igazodva az ideai falunapunk megszervezésére igényeltünk támogatást, valamint sikeres elbírálás esetén a településünk határára kerülne kihelyezésre egy-egy üdvözlő tábla, a Kossuth Lajos út mentén pedig az összes villanyoszlopra új zászlótartók készülnek új nemzeti zászlókkal együtt. Igyekeztünk kihasználni a maximálisan pályázható 3 millió forintos keretet, így a pályázott összeg 2.983.265 Ft.

A Magyar Falu Program keretében a Miniszterelnökség által került kiírásra út, híd és járda felújítására vagy építésére pályázat. Sajnos itt is jelentősen csökkent a korábbi évekhez képest a keretösszeg. A támogatási kérelemben szereplő 28.411.083 forintos összegből két mellékutcat szeretnénk felújítani: a Boldog Brenner János út teljes szakaszát a Kossuth Lajos úttól a temetőig, valamint a Hegyalja út első szakaszát 100 méter hosszan. A kivitelezés zúzalékos kiegyenlítővel és két réteg meleg aszfaltos felületzárással, valamint padkázással történne.

Bízunk benyújtott pályázataink sikeres elbírálásában, természetesen – ahogy eddig, úgy a jövőben is igyekszünk minden pályázati lehetőséget megragadni településünk fejlesztése érdekében.

Monek Dávid, polgármester

AGRÁRMINISZTERIUM

Gyermeknappal indítottuk a nyári szünidőt

Egyesületünk a jól bevált módon, idén is a szokásostól eltérő időpontban tartotta meg Gyermeknap rendezvényét. Hiszen mikor is lehetne méltóképp megünnepelni a gyermekeket, mint a szünidő kezdetét jelentő hétfőn?! Ezúttal ez az időpont június 17-re esett.

Igazán jó hangulatú délutánt tölthettünk együtt kicsikkel és nagyokkal, és azt gondolom, hogy aki kilátogatott a rendezvényre, biztosan megtalálta a számára megfelelő szórakozási lehetőséget. A délután ugyanis bővelkedett programokban.

A kapunyitást délután három órára tűztük ki, és örömmel láttuk, hogy az izgatott gyereksereg már jóval a kijelölt időpont előtt gyűlni kezdett. Ez persze némi aggodalommal is járt számunkra, hiszen még nem sült a palacsinta, a csillámos lányok még pakoltak, ám miután

a szervezők közül mindenki elfoglalta a választott, illetve kijelölt helyét, máris minden a megszokott módon haladt. Ugyanis senki nem süt úgy palacsintát, mint a magyarlak asszonyok, senki nem csillámoz úgy, mint a magyarlak hölgyek, és most már azt is tudjuk, hogy senki nem hajtogat úgy lufi állatkát, mint a magyarlak lányok. Köszönjük szépen mindnyájuknak, hogy megállás nélkül, órákon keresztül lesték a gyermekek kívánságát, mosolyt varázsolva ezzel a kis lurkók arcára. Akinek azonban ez nem volt elég, és már tele volt csillámmal, még henna és arcfestést is kérhetett, aki pedig már alig látott a sok palacsintától, az illat alapján biztosan megtalálta még Kriszti lángosos bódéját, amit szintén hiba lett volna kihagyni, ugyanis estére az itt készült finomságokból sem maradt semmi. Négy órától a híres magyarlak színészeink előadásában élő báb-

előadást láthattak a gyermekek. Ezt a népszerű programot soha nem hagynánk ki, hiszen kétségkívül az előadók felejthetetlen játéka az, ami odavonzza a nézőket a sátorhoz. Köszönjük nekik, hogy minden évben szakítanak időt arra, hogy újabb és újabb performanszal örvendeztessenek meg bennünket!

Az előadást követően egy kis játék következett. A gyermekek két kisebb és egy nagy légvárban, illetve a trambulinban vezethették le a felesleges energiájukat, népi játékokkal játszhattak, homokozhattak és az egyesület játékait is kipróbálhatták. A rendőrség által felállított kerékpáros akadálypálya évről-évre nagy népszerűségnek örvend, a magyarlakitűzoltóautó pedig kihagyhatatlan élmény a gyermekek számára. Az Önkéntes Tűzoltó Egyesületnek mindemmellett a jégkrémet is köszönhattuk, hiszen ennek költségét idén ők vállalták magukra.

Este hat órától a számunkra igazán kedves partnerünk, az InciFinci Gyermekefoglalkoztató Interaktív Kalózműsora következett. A tökéletesen felépített és kidolgozott játékos előadás mindenkit levett a lábáról. Senki nem volt biztonságban, itt egy apuka, ott egy anyuka került bevonásra a játékba. Öröm volt látni, ahogy a szülők gyermeki énjét is előcsalogatták, és hangos kacagások, pajkos kacsintások közepette játszottak együtt gyermekek és szülei.

Ezután már csak az aszfalttrajzverseny eredményhirdetése volt hátra, ugyanis időközben elkészültek a Művelődési Ház előtti járdán az alkotások. A lelkes művészek minden évben olyan színessé és egyedivé varázsolják ezt a járdaszakaszt, hogy még napok múlva is mosolyt csalnak az itt elhaladók arcára.

Aki szemfüles volt, láthatta, hogy egy új stand is megjelent a sátrak árnyékában, ahol használt, jó minőségű játékokat kínáltunk eladásra. A befolyt összegből az óvodát támogattuk, akik így egy rajzoló, kreatív szekrényvel gazdagodtak. Ez a stand a továbbiakban minden rendezvényen meg fog jelenni. Érdeemes válogatni a szuper játékok között, hiszen mindamelllett, hogy jó áron juthatunk hozzájuk, az óvodát és ezáltal gyermekeinket támogathatjuk.

Köszönjük kedves szülők és gyerekek, hogy minden évben ellátogattok a rendezvényeinkre, kérünk benneteket, hogy tartsátok meg ezt a jó szokásotokat! Köszönjük továbbá a helyszínen segítséget nyújtó szülőknek és nagyszülőknek, hogy támogatták munkánkat, és kérés nélkül pakoltak, sütöttek, kitartottak velünk a nap végéig!

Markóné Magyarics Bettina

55. éves általános iskolai osztálytalálkozó

Az ötödik osztálytól mi magyarlakiak is a közös csörötneki iskolába jártunk. A különálló épületben, ahol a kinyitható ajtó mögött volt az oltár, mert templom híján abban a teremben tartották a szentmiséket. A mellette lévő teremből magunknak kellett kicipelni a tornaszőnyeget, tornaszekrényt és óra után visszapakolni. Vidám órák voltak. Volt olyan év, amikor az istállóból kialakított tanteremben tanultunk. A gyakorlati órákon a fiúk megtanultak kerékpárt szerelni, madárodút összeszegezni, a lányok pedig hímezni, gombot varrni. Az iskola kertjében megtanultunk kertészkedni.

Most a 35 tanulóból már csak 23-an idézhették fel ezen szép emlékeket, jó szívvel és tisztelettel emlékezhettünk tanárainkra, osztálytársainkra, iskolánkra. Megtanultuk az életben, ha valami fölött nincs hatalmunk, azt legokosabb elengedni!

Osztálytalálkozónkat a szentgotthárdi Lipa étteremben tartottuk meg július közepén, nagyon kellemes délutánt töltöttünk együtt.

Molnár Imréné Szukics Mária és Tóth Jenő

Tour de Hongrie Magyarlakon

Minden kétséget kizáróan kivételes eseményre került sor kis falunkban 2023. május 10-én. A Tour de Hongrie kerékpárverseny magyarországi szakasza idén Szentgotthádról startolt, melynek útvonala Magyarlakon is áthaladt.

Örömmel és izgatottan készültünk erre az alkalomra, szinte az egész falu megmozdult. Bár az útlezárás és lehetséges fennakadások híre okozott kezdetben némi felháborodást, végül belátással, kulturált módon fogadta el mindenki a szabályokat.

Felhívásainkat lelkesen fogadták a település lakói, rengeteg segítséget kaptunk tőlük. Ugyan a rendezvény szervezésében közvetlenül nem vehettünk részt, ám színesebbé tehetjük erre az alkalomra településünket. A versenyt megelőző négy hétben lázasan

ötleteltünk és a nehézségek ellenére az utolsó két hét már a megvalósítással telhetett. Túlzás nélkül állíthatom, hogy a falu, elejétől a végéig, jópofa, szellemes módon üdvözölte az áthaladó versenyzőket. Az installációk a verseny napjának reggelén kerültek kihehelyezésre. A Művelődési ház előtt felállított időmérő kapu környékét is igyekeztünk minél színesebbé tenni. Végül az útfestés mellett döntöttünk. A nem teljesen veszélytelen mutatványt az autósok rendkívül jól fogadták, vigyáztak a lányokra, akik így délután magyar ruhába öltözve szurkolhatták végig a versenyt egy kis dobverés kíséretében. A Magyarlak felirat azonban nem csupán az útra került fel krétarajz formájában. Ennél sokkal látványosabb módon az ÖTE tagjai a játszótér melletti füves területre festették

fel. A betűk megszerkesztése Vadász András briliáns munkája volt, ami bár nem volt olyan életveszélyes, mint a lányok útfestése, madártávlatból páratlan látványt nyújtott.

Persze nem csak az egyesületek készültek. Voltak, akik saját házuk portáját is egyedülálló módon díszítették. Köszönettel tartozunk mindenkinek, aki bármilyen formában megmozdult erre a nem mindennapi eseményre!

Már csak a jó időben kellett reménykednünk. Szerencsére az időjárás is nekünk kedvezett, az egész versenysorozat alatt kizárólag ezen a napon sütött a nap, mintha tudta volna, mennyire fontos volt ez a nap nekünk, hiszen bár csak pár másodpercig, de az egész világ láthatta Magyarlakot.

Markóné Magyarics Bettina

Magyarlak leányainak szeretettel

Májusfát állítottak – Magyarlak férfilakosságát képviselve – az Önkéntes Tűzoltó Egyesület tagjai falunk leányainak. A szeretetért, annak kinyilvánításáért meg kell küzdeni, ez az idén sem volt másképp: a fa kivágásától, előkészítésétől, a szállításon és feldíszítéssel keresztül a májusfa felállításáig komoly erőfeszítéseket tettek az ifjabb és idősebb korosztály tagjai, igazi csapatmunka kellett

hozzá. Mondhatjuk, hogy mindent beadtak, amíg a tíz méter magas sudár májusfa a helyére került, szimbolikusan átnyújtva – a szerelem hónapjában – minden magyarlaki leánynak, asszonynak sok-sok szeretettel.

Megköszönjük az ÖTE tagjainak, hogy hűen ápolják ezt a szép hagyományt, örömet, vidámságot hoznak falunk mindennapjaiba!

Frigy József

Olvasni jó – és érdeemes! BÉKÉS ITALA: HOGYAN LETTEM SENKI?

Aki ismer, tudja, hogy imádok olvasni, számomra a legjobb kikapcsolódást jelenti.

Szeretem a különböző életrajzi, romantikus, vagy akár a II. világháború idején játszódó könyveket is. Most egy magyar színésznő, Békés Itala könyvét ajánlanám figyelmetekbe. A művésznő neve lehet, hogy nem sokat jelent számotokra, hiszen ma már közelebb van korban a száz évhez mint a kilencvenhez. Én számos esetben találkoztam nevével a különböző rejtvényfejtések során. Könyvében őszintén ír életéről, családjáról, mindazon megpróbáltatásról, melyben élete során része volt, de soha nem adta fel, a mai napig tevékenykedik azért, hogy még többet tudjon az emberiségnek átadni. Élete során rengeteg színpadi műben, játék- és tévéfilmben szerepelt, melyek ismertté, szerethetővé és nem utolsósorban felejthetetlené tették a művésznőt.

Kívánok a nyári melegben, pihenés közben jó szórakozást a könyvhöz!

A könyv szerzőjéről (Forrás: Wikipédia):

Békés Itala (Debrecen, 1927. március 23. –) Kossuth- és Jászai Mari-díjas magyar színésznő, érdekes és kiváló művész. Édesanyja, az olasz származású Rita Furlani Berlinben ismerte meg édesapját Békés Istvánt, a Star Filmgyár dramaturgját. Első gyermekük Putyika. Hamarosan ikreik születtek: Rita és Ócsi. Putyi két éves korában meghalt, amikor a kisfiú megitta a lúgkővet, amelyet a mosónő a konyhában felejtett. Ócsit nyolc hónaposan tüdőgyulladás vitte el. 1927-ben ismét ikrek születtek a családban, Itala és András.

Főiskolai tanulmányait 1950-ben végezte. 1947 és 1956 között játszott az Úttörő Színházban, az Ifjúsági Színházban, a Magyar Néphadsereg Színházában és a Jókai Színpadon is. 1957-ben szerződött a Vidám Színházhoz, 1958-tól pedig a Madách Színház tagja. 1969-ben egyszemélyes színházat hozott létre, melyben kabaréval, monodrámmal aratott sikert, valamint külföldön is vendégszerepelt.

Díjak melyeket munkájáért kapott:

Jászai Mari-díj (1964), Érdeemes művész (1982), A Magyar Társasági Érdemrend tisztikeresztje (1998), Kiváló művész (2006), Kossuth-díj (2010), Budapestért díj (2021). **Mesicsné Magdi**

Egészségünkért – A korpásodás problémája

Amikor hajunk egészségéről szólnak, leginkább a hajhagymák és a hajszálok ápolását érintjük. Az egészséges haj fogalmához azonban szorosan hozzátartozik az egészséges fejbőr fogalma is. Erről akkor beszélhetünk, ha a hajas fejbőr tiszta, azaz nem látni rajta pikkelyes hámlást, vörös foltokat, megvastagodott bőrfelületet, nincs rajta korpá, nem viszket és nem zsíros (a fejbőr zsírosodása viszonylag egy természetes folyamatnak számít).

Amikor a fentiek közül valamely tünet vagy tünetek megjelennek, általában kellemetlenül érint bennünket. Talán a legnehezebben elrejtendő jelenség a korpás haj, vagy korpás fejbőr, hiszen komolyabb esetben a lehulló korpá esztétikai szempontból is zavaró. Az egészséges fejbőr háromhetente megújul, ez azonban teljesen láthatatlan módon történik. A korpá a fejbőr felső rétegének hámlása, ami valamilyen gyulladásos folyamat révén gyorsabb ütemben válik le, és ez a mennyiség már jól látható. A férfiak esetében a jelenség gyakoribb, ez a magasabb férfihormon szintnek köszönhető.

A korpásodásnak két típusa ismeretes, beszélhetünk száraz vagy zsíros korpásodásról. Száraz korpá esetén a faggyútermelés (zsír) nem kóros, a korpá könnyen leválik a fejbőr-

ről, a haj is száraz és fénytelen, és általában töredezett. Ennek oka nagyrészt B-vitamin hiány (főleg B3, B7 vitaminok), a stressz, a legyengült immunrendszer, külső fizikai tényezők (hideg, vegyi anyagok, hajfestékek, szőkítés), nem elégséges folyadékbevitel.

Zsíros korpásodás esetén a faggyútermelés felfokozott, ennek következtében a korpá összetapad, nem válik le, nehezen távolítható el, ezt nevezzük seborrheának. A faggyútermelésnek hormonális oka van, és a faggyúban elszaporodó gombák gyulladásos folyamatokat indítanak be. Ebbe a csoportba tartozik a koszmó is, azaz a csecsemőkori korpá, amely akár több hónapra keresztül is kellemetlen tünet lehet.

A korpásodás kezelése sokszor nem egyszerű. Száraz korpá esetén bőrbarát samponnal mossunk hajat, és tartsunk legalább három napos időbeni távolságot két hajmosás között. A savas hidratáló öblítés (pl. ecetes víz) is segít. Zsíros korpásodás esetén szükséges lehet gomba ellen ható sampont használni, illetve szalicilsav- és kéntartalmú olaj, sampon használata is hatékony lehet. A szalicilsav hámlasztó hatása mellett szteroid használata is fontos, amely csökkenti a gyulladást és a viszketést. Léteznek természetes anyagok, amelyek szintén hatékonyak lehetnek a korpá kezelésében, ilyen például a zsálya, diófa levél, teafa olaj, ezeket az öblítés során érdemes használni.

Tudni kell, hogy aki hajlamos a korpásodásra, vagy már kialakult tünete van, nem számíthat a teljes és végleges korpamentes állapotra, a korpásodás gyakran a kezelés befejezése után visszatér. Ennek ellenére érdemes és fontos odafigyelni a hajas fejbőr megfelelő ápolására, hogy a lehető legjobban visszaszoríthassuk ezeket a kellemetlen tüneteket.

György Emőke, gyógyszerész
– Gyergyószentmiklós

Júliusi kert

Végezzük el a szőlő hónaljzását (kacsozás), vagyis a levelek hónaljában képződött hajtásokat csípjük vissza. Régebben ezeket többször eltávolították, de a legújabb tapasztalatok szerint a hónalj-hajtások jelenléte serkenti az asszimilációt, az áttelelő rügyek kifejlődését. Ezért csak 2-3 levél felett csípjük vissza őket.

A letermett, 3 évesnél idősebb számoágyásokat ássuk fel, a töveket hordjuk a komposztra, a talajt pedig fertőtlenítsük. Az ostorindák gyökereket hajtásait ültessük el félhomályos helyen, jól elmunkált talajba, s miután megeredtek, ültessük őket végleges helyükre, így jövőre már teljes termést hoznak.

Most lehet elvégezni a gyü-

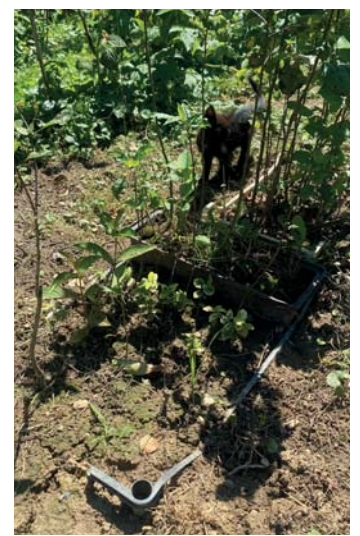
Szépén kifejlett trombitafa

mölcsfák hajtásainak zöld válogatását, a vágásokon sűrűn álló, rossz irányba növekvő hajtásokat távolítsuk el tőlük. Így jobban be-

Zöldmetszés előtt álló körtefa vízhajtásokkal

sugárzott koronát nyerünk, amelynek hajtásai őszig jól beérnek, és rügyeik a téli hideget is jobban elviselik.

Tavalyi évben dugványozással, vagy magról keltetett gyümölcsfák és dísznövények – a háttérben „Hógolyó” kiscicával

Nyáriorgona-bokor

A málnatövek aljából előtörő sarjából csak annyit hagyjunk meg, amennyi a tő felújításához szükséges, a többiit vágjuk ki.

Bokorbabot, csemegekukoricát és rövid tenyészidejű zöldségeket most vethetünk utójára másodterménynek. Ilyen a késői zöldborsó, termése őszre érik be. Hasznos, kellemes, hogy a nyár elmúltával zsenge zöldborsót szedhetünk kertünkéből.

Júliusban szaporíthatjuk zöldugványozással a nyári orgonát, a trombitafát, a jázmint, a fagyalt, a

loncot, az orgonát. Augusztusban pedig majd a labdarózsát, a rózsát és a babérmeggyet.

Elkezdhetjük tervezni, hogy mit szeretnénk ősszel ültetni a kertünkbe. A fás növényeket általában a nyugalmi idő fagymentes szakaszában lehet ültetni, tehát ősszel vagy tavasszal. Az őszi ültetéskor van legjobban biztosítva a gyors begyökeresedés, és a gyökérfejlődés körülményei a legkedvezőbbek.

Önmegtermékenyülő növény, amelynek virágai a saját virágporkkal termékenyülnek, a

gyümölcsösben csíráképes magvak fejlődnek. Ilyen a kajszli, őszibarack, egyes meggyfajták, a málna, a szeder, a szamóca, a kösméte. Önmeddő növény, amelynek virágai saját virágporkkal nem termékenyülnek és termést sem kötnek. Rovarmegporzásúak. Ilyen a cseresznye, sokfajta meggy, az alma, a körte, a mandula. Önmeddő fák ültetésekor figyelni kell arra, hogy a közelben legyen egy hasonló, pollenadó fa.

Jó kertészkedést! **Tóth Jenő**

Katolikus közösségünk hírei

Címszavakban számolunk be a Magyarlakai Római Katolikus Egyházközség tagjainak szolgálatáról, ünnepeikről, kétkezi munkájukról, imádságos életükről. Egyházközségünk lelkes tagjai valódi közösséget alkotnak, büszkék vagyunk arra, hogy ennek a közösségnek részesei lehetünk, megoszthatjuk egymás között örömeink mellett nehézségeinket is, de ami a legfontosabb, az a szolgálatban való aktív és lelkes részvétel, amelyet ennek a közösségnek a tagjaitól megtapasztalhatunk. Vidám kis csapat minden korosztályból, akik ha kell fizikai munkával, ha kell akkor hangos énekléssel – mert szeretünk énekelni is – dicsőítik Istent. Fontos hangsúlyozni, hogy ez a csapat nyitott minden új tag befogadására, szeretettel várunk mindenkit, aki e szolgáló légkört és lelkületet szívesen megtapasztalná maga is. „Ad maiorem Dei gloriam”, vagyis mindent Isten nagyobb dicsőségére!

– Az időjárás nem igazán volt kegyes a hagyományos Nagyböjti Keresztút végigjárásához, a metsző hidegben mégis szép számban emlékeztünk Urunk szenvedéséről és haláláról a Magyarlakai Szabadtéri Keresztúton Nagyböjt utolsó vasárnapján, április 2-án.

– Húsvéthoz, a feltámadás nagy ünnepéhez méltó díszbe öltözött templomunk, a Feltámadt Krisztus szobra az egyik ambó feldíszítésével került új helyre a húsvéti időszakban. A szép kompozíció Frigyné Molnár Magdolna kreativitását dicséri.

– Május a Szűzanya hónapja, a Loretói litániát énekeltük Doncseszne Petrovics Magdolna vezetésével, más szébbnél szebb Mária-énekekkel kiegészítve Égi Édesanyánk köszöntését.

– Régebbi szép hagyományt felelevenítve megtartottuk május 3-án Magyarlak szent-ségimádási napját. Ez alkalommal minden a legszentebb tiszteletéről szólt, Oltáriszentség-li-

tániát, Oltáriszentség-rózsafüzért imádkoztunk, szép énekekkel egy-egy imablokk között. Szeretnénk e hagyományt ezután minden évben ápolni.

– Június 4-én Magyar Péter atya, a csörötneki plébánia kisegítő lelkésze szentelte fel az új gyóntatófülkét a Magyarlakai Templomban. A szentmise elején köszöntöttük Péter atyát Magyarlakon, szolgálatára kértük Boldog Brenner János vértanúnk közbenjárása által az Úr Jézus Krisztus áldását.

– Június második vasárnapjára szorgos magyar-laki kezek díszítették fel Csörötneken az egyik úrnap sátrat. Köszönjük a virágok összegyűjtését Dancsecs Imre bácsinak, a díszítő munkát pedig Jandrasics Istvánnak és feleségének Anitának, valamint Frigy Józsefnek. A vasárnapi Úrnap szentmisén és körmeneten is szép számmal vettek részt magyarlakaiak, közösen ünnepeltük Krisztus Szent Testét és Véréét.

– Rózsafűzér imaórákat minden hónap utolsó csütörtöki napján este fél 7-kor tartjuk a magyarlakai templomban. Szeretettel hívunk minden magyarlakai hívőt, közösségben imádkozunk közösségi és egyéni szándékokra is.

– A Magyarlakai Római Katolikus Egyház-köztség közösségi oldala: <https://www.facebook.com/Magyarlak.Egyhazkozseg>

Frigy József

Szent Antal Karitászcsoport

Februárban alakult plébániai Karitászcsoportunk Szent Antal nevére vette fel. Páduai Szent Antal (többek között) a szegények védőszentje, ezért esett rá választásunk a névadáskor.

A Plébánia településein – Csörötnek, Magyarlak, Nemesmedves, Rábagyarmat, Rátót, Rönök, Vasszentmihály – szeretetszolgálatot vállaló tagjaink a rászorulóknak érdekében végeznek önkéntes feladatokat. Csoportunk taglétszáma jelenleg 32 fő (a hét községből összesen), de mindenki előtt nyitva áll a lehetőség, hogy csatlakozzon, szeretettel várunk mindenkit, aki örömmel vállal kisebb nagyobb szolgálatot ezen a területen.

Karitászcsoportunk eddig végzett tevékenységeiről néhány bekezdésben számolunk be:

A korábban az Egyházmegyei Karitásztól kapott borsó és Bérescepp adományok kiosztása befejeződött az összes településen. Pelenka adományok eljuttatásával is szépen haladunk, július hónap végére várhatóan minden kiválasztott településen megkapják ezt az adományt is a kisgyermekes családok.

teléért is. Április 22-én, a „Föld napján” csatlakoztunk a községünkben a Magyarlakai Ifjúsági és Kulturális Egyesület által szervezett országos „TeSzedd!” szemégyűjtési akcióhoz, melynek során gyermekeinkkel közösen szedtük össze a Magyarlak feletti erdőben, vagy éppen a Háromházi-temető közelében feleltlenül eldobált hulladékot, közte

Karitászcsoportunk nemcsak a rászorulóknak érdekében végez önkéntes munkát, felelősnek érezzük magunkat környezetünkért, annak tisztaságáért, élhetőbbé, szebbé teléért is.

gumiabroncsot, autó-akkumulátort, használt olajjal teli flakonokat, és mindenféle műanyag szemetet, amelyek lebomlásához évek, évtizedek kellenének. Lelkes csapatunk elszomorító mennyiségben töltött meg szemetes zsákokat ezekkel a természetbe kihajigált feleslegessé vált holmikkal. Mindazonáltal óriási hála és köszönet illeti ezeket a gyerekeket és felnőtteket, akik a Föld napján könnyítettek valamennyit ezen a lehangoló mértékű környezetterhelésen.

A Körmendi Karitászcsoporton keresztül jutottunk étel- és italmentes lehetőséghez, mely akcióban a Magyar Élelmiszerbank Egyesületnek köszönhetően havonta két alkalommal a körmendi Penny áruházban megmaradt pékáru, zöldség és gyümölcsöt, hús és tejtermékeket tudunk eljuttatni a Karitászcsoportunk által képviselt hét faluba az arra leginkább rászorulóknak.

Május elején kezdtük ezt a tevékenységet, az eddigi tapasztalataink kedvezőek az élelmiszerek mennyisége és minősége terén is.

– Június elején kaptunk felkérést az Egyházmegyei Karitástól, hogy Kárpátaljáról érkező rászoruló gyermekek táboroztatásához járuljunk hozzá ruhaadományok, játékok, írószerek gyűjtésével. Ezek a gyerekek Nardára a Szombathelyi Egyházmegyei Karitász nyári táborába érkeznek, gyakorlatilag üres kézzel, egy hetet töltenek el Nardán, elszállásolásukat a Toronyi Plébániához tartozó községek oldják meg. Az adományok összegyűjtésére a körmendi és szentgotthárdi egyházi iskolák kaptak felkérést, még az iskolaév befejezése előtt fennmaradó két hétben. Az

eredmény minden várakozást felülmúlt, diákok, tanárok, szülők álltak a kezdeményezés élére Szentgotthárdon, Magyarlakon és Csörötneken, és töltöttek meg számtalan zsákot és papírdobozt, hátizsákot és kiegészítőket gyermekruhával, játékokkal és írószerekkel. Az adomány egy részét személyesen a táborozók kapják meg, de a mennyiséget jól jelzi, hogy elszállításukhoz teherautó érkezik majd Kárpátaljáról, hogy minden jóléti adomány célba érjen. Jut belőle testvéreknek, szülőknek is, akik

otthon maradtak. Hálás szívvel köszönjük a Szent Gotthárd Általános Iskola és Gimnázium összes tagintézményének: a gimnáziumnak, az általános iskolának Szentgotthárdon, és Magyarlak-Csörötnek Általános Iskolájának is ezt a méltán „hőstettnek” aposztrofálható adománygyűjtést, minden adományozónak pedig az önzetlen felajánlást. Nardán június 28-án tartotta meg Székely János püspök atya részvételével a tábornyitó szentmisét a Szombathelyi Egyházmegye. Ezen az ünnepségen adta át Püspök atya a Karitász Tábor létrejöttét, felújítását, működését támogató vállalkozóknak és civil szervezeteknek az elismerő okleveleket köszönetképpen. Ezen alkalommal köszönte meg a körmendi és szentgotthárdi székhelyű egyházi iskoláknak is az összegyűjtött adományokat, az elismerő oklevelet és az ajándék könyvet Püspök atya Óra Krisztián iskolalelkésznek nyújtotta át a szentmise végén.

Ahogy előző lapszámunkban, úgy ezúttal is kérem, hogy jelezzék Karitász csoportunk tagjai felé, ha bárkinél a közvetlen, vagy tágabb környezetében változást észlelnek a rászorultság mértékében. Igyekezzünk lehetőségeinkhez mérten segíteni, ahol erre szükség van.

Frigy József

Eredményes tavaszt zárt focicsapatunk

„Írány a felsőház!” címmel és várakozással harangoztuk be a tavaszi idényt még márciusban. A téli szünetre 18 megszerzett ponttal vonultunk, és a vágyott felsőháztól elég jelentősen le voltunk szakadva. Ennek ellenére bíztunk a fiúkban, a felkészülési mérkőzéseken már a játék minősége és eredményessége is bizakodásra adott okot.

Amiben aztán tavasszal nem is csatlakoztunk. Március elején a nyitófordulóban ugyan még kikaptunk Gasztonyban, de aztán beindult a henger, és zsinórban öt mérkőzést sikerült megnyerni, begyűjtve olyan skalpokat, mint Rábagyarmat, Berki, Rábatótfalu-Szalafő és Csörötnek. Jól jelzi ezen csapatok erősségét, hogy mind előttünk végzett a bajnokság végén.

Ez a győzelmi sorozat Oszkó-Győrvar ellen megszakadt, utána pedig már nem sikerült hasonlóan szép szériát produkálni, felváltva jöttek győzelmek és vereségek, ez utóbbiak közül a hazaiak voltak igazán fájóak.

A bajnoki sorozat vége után ismét szépen mondható, a vasaljai kötelező győzelem

H.	Csapat	M.	Gy.	D.	V.	LG.	KG.	GK.	P.
1	K Kondorfa SE	28	21	3	4	122	32	90	66
2	F FK Szakonyfalu	28	20	2	6	115	49	66	62
3	R Rábatótfalu SE- Szalafő FC	28	19	3	6	109	48	61	60
4	M Magyarszecsőd SE	28	18	6	4	130	51	79	60
5	B Berki FC	28	18	3	7	100	64	36	57
6	Csörötnek KSK	28	14	4	10	109	71	38	46
7	R Rábagyarmat KSK	28	13	5	10	79	56	23	44
8	M Magyarlakai SK	28	14	1	13	83	76	7	43
9	O Oszkó-Győrvar TSE	28	13	2	13	89	86	3	41
10	G Gasztony KSE	28	10	2	16	61	98	-37	32
11	N Nagyrákos SE	28	10	0	18	74	102	-28	30
12	Ó Órimagyarósd SE	28	7	4	17	47	88	-41	25
13	G Gerskerát SE	28	6	3	19	50	113	-63	20
14	H HSE Vasalja	28	5	1	22	59	113	-54	16
15	R Rönöki SE	28	1	3	24	21	201	-180	5

után majdnem sikerült a bajnok Kondorfát is legyőzni. Ez a mérkőzés 3-3-mal ért véget, az egész bajnokságban ez az egyetlen döntetlen volt, elmondhatjuk, hogy megalkuvás nélkül játszotta végig a szezon csapatunk.

Tavasszal 25 pontot szereztünk, így a 2022/23-as bajnoki szezon a 8. helyen zárta a Magyarlakai Sportkör, vagyis hét csapat végzett

előttünk, ugyanennyi utánunk. A helyezéshoz még hozzátartozik, hogy végig versenyben voltunk a célul kitűzött felsőházat jelentő 6. helyért, kevés hiányzott, hogy a két nagy rivális szomszéd faluval vívott csatában előrébb kerüljünk.

Házi gólkirályunk Mesics Roland 16 szerzett góllal, öt követi Vadász Raul 13, Falb Zoltán 12 és Réczeg

Adrián 10 találattal, gratulálunk!

Az új évadban reméljük hasonlóan színvonalas és eredményes mérkőzéseket láthatunk majd, ha csapatunk ebben az összetételben együtt marad, jogosan reménykedhetünk mindebben.

Szeretettel várunk mindenkit mérkőzéseinkre! 1-2-3 Hajrá Lak! Frigy József

Gyalog Magyarlakon

Ismét gyaloglásra adtuk a fejünket, vándorlunk a környező erdőkben, dombokon és völgyeken, folyóparton. Péntek este fél 7-kor indulunk a Magyarlakai Óvoda elől Tóthné Gabi vezetésével, hogy felfedezzünk új erdei ösvényeket, vagy éppen újra meglátogassunk számunkra kedves helyszíneket. Várunk minden csatlakozni vágyót, aki szeretne tenni az egészségéért, gyönyörködni a bennünket körülölelő természetben, beszélgetni egy jót – vagy csak csöndben lenni – útközben.

RECEPT – Pestós-tonhalas tészta

Bármilyen tésztát (pl. Fusilli) sós, forró vízben kifőzzük. Készen kapható pestóval (menyenyiség ízlés szerint) összekeverjük, majd hozzáadjuk a konzerv tonhalat, tetejére pedig sajtot reszelhetünk. Könnyű és könnyen elkészíthető nyári egytálétel, melyhez jó étvágyat kívánunk!

Frigyné Molnár Magdolna

KIS KATEKIZMUS

Minden megkeresztelt ember a tisztaságra kapott meghívást. A keresztény Krisztust, minden tisztaság példaképét öltötte magára. Az összes Krisztus-hívő arra hivatott, hogy sajátos életállapotának megfelelően tiszta életet éljen. A keresztény keresztsége pillanatában elkötelezte magát arra, hogy érzelmi életét tisztaságban fogja uralni. (KEK 2348.)

TÖKMAGOLAJ

ELADÓ őstermelőtől

06 30 387 7627

MESICS LÁSZLÓ

(Magyarlak, Kossuth L. út 35.)

Kis kocka

SZALMABÁLA

ELADÓ!

Mesics László

06 30 22 15 047

ELADÓ HÁZ

MAGYARLAKON 2352 négyzetméteres telken 56 m²-es, egy szoba, konyha, összkomfortos, összközművesített, felújított családi ház eladó, felújított melléképülettel és gyümölcsösrel. Irányár: 25 millió forint. Érdeklődni telefonon: +36 20 242 2003

Internet

Községünk honlapja: <http://www.magyarlak.hu>

Facebook: <http://www.facebook.com/magyarlak>

ANYAKÖNYVI HÍREK

HALÁLOZÁS:

Kardos Lajosné szül. Havasi Anna,
Németh Ernő Ferenc,
Soós Józsefné szül. Kovács Rózsa Piroska,
Tóth Józsefné szül. Kóczán Sarolta,
Szalontai Tiborné szül. Herczeg Katalin

NYUGODJANAK BÉKÉBEN!